

Social- och hälsovårdsn.	§ 90	14.08.2018
Social- och hälsovårdsn.	§ 114	09.10.2018
Stadsstyrelsen	§ 347	15.10.2018

SVAR PÅ FULLMÄKTIGEMOTION OM FRÄMJANDE AV FOTHÄLSA

SOHÄN 14.08.2018 § 90

Beredning: servicechef Leena Pääkkönen-Tarvainen, tfn 040 4899 992, e-post leena.paakkonen-tarvainen@porvoo.fi

Ledamot Marianne Korpi (sd) har gjort en motion om en resursökning för en andra fotterapeut eller åtminstone en halv (0,5) fotterapeutbefattning i Borgås social- och hälsotjänster.

Marianne Korpi motiverar ökningen av antalet fotterapeuter med att antalet personer som behöver fotterapi hela tiden ökar och att väntetiderna för vård blir längre. Enligt hennes uppskattning beror det ökade behovet på att staden, samtidigt som den inrättade en fotterapeuttjänst, helt avstod från att köpa fotterapitjänster av utomstående.

I Borgå är vård utförd av fotterapeuter i huvudsak tillgänglig för personer med diabetes typ 2. Vid diabetes kan de långt framskridna följderna t.o.m. innebära en risk för amputationer i de nedre extremiteterna. En ytterligare motivering till en resursökning är att även klienter med svåra felställningar i benen eller sjukdomar som försvagar fothälsan (bl.a. reuma, CP, MS, rosinfektiner, ASO) hänvisas till fotterapeutens mottagning.

Målet för den livsstilshandledning som sker med samtal mellan hälsostationens personal och klienter är att alla klienter med utsatthet eller risk för fotproblem redan i ett tidigt skede får råd, handledning och stöd för egenvård av benen, förebyggande av sjukdomar som gör en utsatt för fotsjukdomar och uppföljning av fothälsan.

Klienter som eventuellt behöver fotterapi genomgår en bedömning, och en lämplig servicemodell väljs för dem. Efter en omsorgsfull bedömning av servicebehovet i samarbete mellan den behandlande läkaren, vårdaren och klienten och efter upprättandet av en serviceplan har de centrala klientgrupperna möjlighet att få remiss för fotterapeutisk vård som ordnas som köpt tjänst, om sådan vård inte inom en skälig tid kan produceras av staden själv. Den fotterapeut som tillhandahåller den köpta tjänsten ska vara yrkesperson inom hälso- och sjukvården med yrkesexamen i fotvård.

Social- och hälsovårdsn.	§ 90	14.08.2018
Social- och hälsovårdsn.	§ 114	09.10.2018
Stadsstyrelsen	§ 347	15.10.2018

I personalplanen för social- och hälso-tjänsterna i Borgå för de närmaste åren ingår ingen ny fotterapeutbefattning. Behovet av denna service följs upp och utvärderas, eftersom behovet är så stort att ekonomiska orsaker och produktionsorsaker finns för att inrätta en befattning.

Bilaga:

Fullmäktigemotion från Marianne Korpi

Social- och hälsovårdsdirektören:

Social- och hälsovårdsnämnden föreslår för stadsstyrelsen att utlåtagandet ovan ges som svar på fullmäktigemotionen från Marianne Korpi.

Beslut:

Social- och hälsovårdsnämnden beslutade enhälligt återremittera ärendet för ny beredning.

SOHÄN 09.10.2018 § 114

Beredning: servicechef Leena Pääkkönen-Tarvainen, tf. ansvarig skötare Therese Pihlström och tf. servicedirektör Annika Immonen, tfn 0400-126151, e-post annika.immonen@borga.fi

Ledamot Marianne Korpi (sd) gjorde i april 2018 (24.4.2018) en motion (Dnr: 1647/34/2018) om en resursökning för en andra fotterapeut eller åtminstone en halv (0,5) fotterapeutbefattning i Borgås social- och hälso-tjänster. Social- och hälsovårdsnämnden behandlade ärendet 14.8.2018 § 90 och skickade det till ny beredning.

Ämnet är mycket aktuellt, vad gäller både kvaliteten på den vård som patienten får och också kostnaderna. Exempelvis är kostnaderna för ett fotsår hos en diabetiker betydande, både för hälso- och sjukvården och för samhället i övrigt.

För närvarande erbjuds fotterapeut-tjänster i Borgå stad till följande klientgrupper:

- Kronisk primärsjukdom diabetes, fötter kliniskt klassificerade i riskklass 2 eller 3.
- Behov av fotterapi för att förebygga upprepade rosfeberinfektioner.
- Behov av regelbunden fotvård för att förebygga skavsår eller huvudhårdnad orsakade av deformitet av fötterna t.ex. hos reuma-, CP- och MS-patienter.

Social- och hälsovårdsn.	§ 90	14.08.2018
Social- och hälsovårdsn.	§ 114	09.10.2018
Stadsstyrelsen	§ 347	15.10.2018

- Tydligt försvagad arteriell blodcirkulation i nedre extremiteter (åderförkalkning) med symptom av fönstertittarsjuka och behov av fotterapi.
- Nageltrång.

Patienter med diabetes är den största användargruppen för fotterapeutens tjänster. Inom den öppna hälso- och sjukvården i Borgå stad har tjänsterna för diabetiker kontinuerligt utvecklats. Målet är att med god handledning i egenvård och engagemang i vården minska bl.a. de kostnader som orsakas av fotproblem. För patienter som nyligen fått diagnosen diabetes ordnas kamratgrupper, där man får information och stöd för hälsosamma val. Ett centralt inslag i verksamheten med kamratgrupper är fotterapeutens föreläsning för gruppen.

På mottagningarna får alla diabetespatienter handledning i att ta ansvar för egenvården av fötterna, och anvisningarna repeteras minst årligen. I samband med årskontrollen av diabetes utförs en riskklassificering av fötterna enligt anvisningarna för gängse vård. Vårdpersonalen befinner sig i en nyckelposition för att bedöma och redan i ett tidigt skede agera för att minska förekomsten av fotproblem hos diabetiker. För att stärka personalens kunskaper har specifik utbildning planerats med anknytning till fothälsa och riskklassificering. Genom att trygga en tillräcklig och kunnig personal kan vi effektivisera användningen av fotterapeutens resurser, då endast klienter som uppfyller kriterierna hänvisas till fotterapeutens tjänster.

Om bedömningen av patientens fothälsa förutsätter expertkompetens, tar vi hand om den fortsatta vården. Då en yrkesperson har konstaterat att patienten har risk för fotsår orsakade av diabetes, hänvisas patienten till fotterapi. För patienter som har ett brådskande behov kan mottagning ordnas redan tidigare. Väntetidens längd har inte upplevts som ett problem inom hälso- och sjukvården. Det som upplevts som en central faktor är kontinuiteten hos den vård som ordnats för patienten, dvs. att garantera den fortsatta vård patienten behöver, det som för tillfället kunnat erbjudas. Borgå stads utbildade sårskötare deltar med sin kompetens i vården och främjandet av klienternas fothälsa. Det har inte funnits något större behov av köpta fotterapitjänster efter att staden startade egna fotterapitjänster.

Vår fotterapeut arbetar 30 h/vecka. Fotterapeutens arbetsinsats kompletteras med en andra fotterapeut som anställts på viss tid. Antalet besök hos fotterapeuten år 2017 var 723 och antalet klienter var 333. I år, fram till slutet av augusti 2018, var antalet besök totalt 921, antalet klienter 363 och antalet besök per klient i medeltal 2.

Social- och hälsovårdsn.	§ 90	14.08.2018
Social- och hälsovårdsn.	§ 114	09.10.2018
Stadsstyrelsen	§ 347	15.10.2018

Om statistiken jämförs med den utredning som färdigställdes år 2014, "Nuläget för fotvård vid Borgå social- och hälsovårdscentral", var antalet betalningsförbindelser för fotvård år 2013 totalt 168 och antalet besök per patient cirka 4-6. Den befattning som fotterapeut som inrättades i mars 2017 har motsvarat behovet och möjliggjort fotterapitjänster för en större användargrupp. Fotterapeuten tar nu emot i medeltal 4 klienter under sex timmar. En av de praktiska utmaningarna ansluter sig till att fotterapeuterna redan i våras hade för avsikt att tillsammans med avdelningssköterskan utbilda vårdare i ett eget team som skulle bedöma klienternas fötter, för att kriterierna skulle iakttas. Utbildningen ordnas på hösten. Nu blir också klienter som inte uppfyller kriterierna skickade till fotterapeutens mottagning.

Ett förbud mot köp av fotterapi, som lyfts fram i diskussioner, finns inte. Frågan har utretts med ansvariga avdelningssköterskan och överläkaren. År 2017, när befattningen inrättades, vägledades läkarna dock att i första hand skicka patienten till den egna fotterapeuten. År 2017 köptes fotterapi för fem klienter till ett pris av 605 €. År 2018 har inga köp gjorts. Staden har köpt också fotvård, som dock är en helt annan sak. År 2017 köptes 27 fotvårdsbesök, totalt 3075 € och år 2018 12 besök, totalt 1690 €. Fotterapeutjänster kan köpas också i Borgå.

Dimensioneringen i personalplanen för de närmaste åren inom social- och hälsovårdstjänsterna i Borgå möjliggör inte en ny fotterapeutbefattning. Målet är att utveckla den nuvarande verksamheten och att stärka det förebyggande arbetet. Fotterapitjänsten följs upp och utvärderas regelbundet. Om det i framtiden anses vara befogat att öka fotterapitjänsterna, kan ökningsbehovet i första hand tillgodoses med köpta tjänster.

Bilaga:

Fullmäktigemotion

Social- och hälsovårdsdirektören:

Social- och hälsovårdsnämnden föreslår för stadsstyrelsen att utlåtandet ovan ges som svar på fullmäktigemotionen från Marianne Korpi.

Beslut:

Social- och hälsovårdsnämnden beslutade enhälligt föreslå för stadsstyrelsen att utlåtandet ovan ges som svar på fullmäktigemotionen från Marianne Korpi.

Social- och hälsovårdsn.	§ 90	14.08.2018
Social- och hälsovårdsn.	§ 114	09.10.2018
Stadsstyrelsen	§ 347	15.10.2018

STST 15.10.2018 § 347 Bilaga:
motion 24.4.2018

Stadsdirektören:

Stadsstyrelsen beslutar ge ovanstående social- och hälsovårdsnämndens förslag som sitt svar på Marianne Korpis motion.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt ge ovanstående social- och hälsovårdsnämndens förslag som sitt svar på Marianne Korpis motion.
